

Sygn. akt I C 110/20

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2021 r.

Sąd Rejonowy w Gdyni I Wydział Cywilny:
Przewodniczący: sędzia Tadeusz Kotuk
Protokolant: st. sekr. sąd. Anna Szymańska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 8 czerwca 2021 r. w G. sprawy z powództwa Banku (...) S.A. w W. przeciwko (...) sp. z o.o. w G., M. W., K. W.

o zapłatę

I. zasądza solidarnie od pozwanych (...) sp. z o.o. w G., M. W., K. W. na rzecz powoda Banku (...) S.A. w W.:

a. kwotę 60.396,07 zł (sześćdziesiąt tysięcy trzysta dziewięćdziesiąt sześć złotych siedem groszy) oraz

b. odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego, lecz nie wyższej niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od kwoty 53.890,41 zł (pięćdziesiąt trzy tysiące osiemset dziewięćdziesiąt złotych czterdzieści jeden groszy) za okres od dnia 21 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty;

II. zasądza solidarnie od pozwanych (...) sp. z o.o. w G., M. W., K. W. na rzecz powoda Banku (...) S.A. w W. kwotę 8.437 zł (osiem tysięcy czterysta trzydzieści siedem złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygnatura akt: I C 110/20

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Gdyni z dnia 22 czerwca 2021 r.

Stan faktyczny:

W dniu 19 listopada 2015 roku pomiędzy (...) Bankiem S.A. w W. i pozwanym (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. została zawarta umowa kredytu nr BG/KR- (...) „Kredyt inwestycyjny”.

Na podstawie ww. umowy bank udzielił spółce kredytu w łącznej kwocie 100.000 złotych, na co składały się: wpłacona na konto kredytobiorcy kwota 96.934,53 złotych na poszerzenie profilu działalności (otworzenie nowego sklepu z ekologiczną żywnością), opłata za weryfikację w kwocie 200 złotych, a także kwota 2.865,47 złotych tytułem prowizji za udzielenie kredytu.

Splata kredytu miała nastąpić w 60 równych miesięcznych ratach. Wysokość raty kredytu została określona w harmonogramie spłaty i wynosiła do lutego 2018r. 1.928,97 zł, a następnie 1.984,62 zł. Oprocentowanie kredytu było zmienne i stanowiło sumę marży kredytowej i stawki referencyjnej 12M WIBOR dla waluty kredytu (§ 5 ust. 1).

Zgodnie z § 8 ust. 1 umowy bank miał prawo wypowiedzieć umowę kredytu m.in. w przypadku niewykonania lub nieterminowego regulowania przez kredytobiorcę zobowiązań wobec banku, w szczególności w przypadku, gdy kredytobiorca zalega w całości lub w części z zapłatą dwóch rat kredytu i pomimo wezwania do zapłaty nie spłaci zaległości w terminie siedmiu dni od dnia otrzymania wezwania. Stosownie do § 8 ust. 2 bank wypowiedział umowę z zachowaniem 30 - dniowego okresu wypowiedzenia.

W myśl § 5 ust. 10 w przypadku niespłacenia przez kredytobiorcę w terminie wierzytelności banku z tytułu umowy kredytu po upływie okresu wypowiedzenia umowy niespłacona kwota stawała się zadłużeniem przeterminowanym,

w tym kwota kapitału jako kapitał przeterminowany. Od zadłużenia przeterminowanego bank nalicza odsetki w wysokości określonej w Regulaminie. Od zadłużenia przeterminowanego bank pobierał odsetki w wysokości czterokrotności oprocentowania lombardowego NBP.

Stosownie do § 6 bank pobierał opłaty i prowizje za wykonanie czynności pozostających w związku z zawartą umową kredytu w wysokości obowiązującej w Tabeli Opłat i Prowizji stanowiącej załącznik do umowy kredytu. Zgodnie z Tabelą Opłat i Prowizji opłata za wizytę terenową wynosiła 300 zł, opłata za wezwanie do zapłaty, ostateczne wezwanie do zapłaty (pobierane od każdej wysyłki) wynosiła 30 zł, opłata za wezwanie do dostarczenia dokumentów dotyczących sytuacji finansowej 200 zł, a opłata za sporządzenie i wysłanie monitu z powodu niespełnienia przez kredytobiorcę w terminach określonych w umowie kredytu warunków po uruchomieniu kredytu oraz zobowiązań wskazanych w części szczególnej umowy, w tym niezrealizowania obowiązku zapewnienia wpływu na rachunku bieżącym - wynosiła 200 zł.

Dowód: umowa kredytu nr BG/KR- (...) „Kredyt inwestycyjny” k. 26-29, harmonogram spłaty k. 33, Tabela Opłat i Prowizji k. 68-71, Regulamin kredytowania (...) Bank S.A. k. 72-76

Tego samego dnia pomiędzy (...) Bankiem S.A. a pozwanymi K. W. i M. W. została zawarta umowa poręczenia nr (...). Zgodnie z § 2 poręczyciele nieodwołalnie i bezwarunkowo zobowiązali się względem banku wykonać wszelkie zobowiązania za dłużnika wynikające z ww. umowy kredytu w przypadku, gdy dłużnik nie wykona ciężących na nim zobowiązań w terminie i na warunkach określonych w umowie kredytu. W myśl § 4 w wypadku opóźnienia dłużnika w wykonaniu zobowiązań wobec banku wynikających z umowy kredytu bank miał przesłać dłużnikowi wezwanie do zapłaty w formie pisemnej pod rygorem nieważności i zawiadomić o tym fakcie w formie pisemnej poręczyciela. Po bezskutecznym upływie wyznaczonego dłużnikowi terminu bank może żądać od poręczyciela spełnienia świadczenia w całości.

Dowód: umowa poręczenia nr (...) k. 30-30v

Ze strony banku obie umowy podpisali K. B. i W. C., którzy na podstawie pełnomocnictwa z dnia 30 stycznia 2015r. byli umocowani do podpisywania w imieniu banku m.in. umów kredytowych łącznie z drugą upoważnioną osobą.

Dowód: pełnomocnictwo z dnia 30 stycznia 2015r. k. 122-124

Kredyt został uruchomiony w dniu 26 listopada 2015r. poprzez wypłatę kwoty 96.934,53 zł na wskazany numer rachunku kredytobiorcy.

Dowód: dyspozycja uruchomienia kredytu k. 31-32

Pismami z dnia 1 października 2017r. (...) Bank S.A. w W. wezwał kredytobiorcę oraz poręczycieli do natychmiastowego uregulowania całości zadłużenia w kwocie 6.511,19 zł w terminie 14 dni roboczych od dnia otrzymania wezwania pod rygorem wypowiedzenia umowy. Wcześniej bank wielokrotnie wzywał kredytobiorcę (także na adres poczty elektronicznej) do spłaty zadłużenia.

Dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty k. 42-44, wydruk korespondencji e – mailowej k. 125-136

Pismem z dnia 15 listopada 2018r. kredytodawca wypowiedział umowę kredytu nr BG/KR- (...) z zachowaniem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia, licząc od dnia następnego po otrzymaniu pisma. Przyczyną wypowiedzenia umowy było niedotrzymanie przez kredytobiorcę warunków udzielenia kredytu, w szczególności nieterminowe regulowanie zobowiązań wobec banku. Na dzień złożenia oświadczenia o wypowiedzeniu łączne zadłużenie kredytobiorcy wynosiło 11.063,16 zł, z czego kwota 8.257,47 zł stanowiła wymagalny kapitał. Oświadczenie o wypowiedzeniu umowy zostało doręczone kredytobiorcy w dniu 19 listopada 2018r., zaś poręczycielom w dniu 3 grudnia 2018.

Dowód: wypowiedzenie umowy wraz z kopertą i zpo k. 45-48

Pismem z dnia 4 lutego 2019r. bank bezskutecznie wezwał kredytobiorcę i poręczycieli do zapłaty wymagalnego zadłużenia w kwocie 58.045,25 zł w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania. Przedmiotowe wezwanie zostało doręczone w dniu 14 lutego 2019r.

Dowód: ostateczne wezwanie do zapłaty wraz z kopertą i zpo k. 49-53

Na zadłużenie z tytułu umowy kredytu nr BG/KR- (...) składają się następujące należności:

- kapitał w kwocie 53.890,41 zł;
- odsetki od należności niespłaconej naliczone do dnia 20 czerwca 2019r. w kwocie 5192,31 zł;
- koszty (opłaty, prowizje) w kwocie 1.313,35 zł.

Dowód: wyciąg z ksiąg banku k. 54, wyciąg operacji na rachunku k. 34-37, historia naliczania odsetek k. 38-41, raport kosztów k. 66-67

Bank (...) S.A. z siedzibą w W. jest następcą prawnym (...) Banku S.A. z siedzibą w W..

Okoliczność bezsporna

Ocena dowodów:

Sąd nie znalazł podstaw do zakwestionowania autentyczności i mocy dowodowej dokumentów prywatnych w postaci umowy kredytowej, umowy poręczenia, wezwań do zapłaty, oświadczenia o wypowiedzeniu, dowodów doręczenia, wyciągu z ksiąg bankowych. Przedmiotowe dokumenty zostały prawidłowo uwierzytelnione przez pełnomocnika powoda i zgodnie z art. 245 kpc – korzystają z domniemania autentyczności oraz domniemania pochodzenia zawartych w nich oświadczeń, a strona pozwana nie zdołała wzruszyć ww. domniemań w trybie art. 253 kpc. Tym samym w ramach swobodnej oceny dowodów Sąd uznał, że przedstawione przez stronę powodową dokumenty odzwierciedlają faktyczną treść stosunków prawnych, zawiązanych pomiędzy bankiem a pozwanymi, a także okoliczności związane z wykonywaniem umowy kredytowej i jej wygaśnięciem.

Podobnie, za w pełni wiarygodne Sąd uznał dowody w postaci wyciągów z rachunków bankowych, historii wpłat, rozliczenia świadczeń ubocznych czy wzorców umownych. Strona pozwana nie wykazała bowiem w żaden sposób, aby wymienione dowody zostały w jakikolwiek sposób zmanipulowane, bądź zostały sporządzone nierzetelnie.

Kwalifikacja prawna:

Podstawę odpowiedzialności pozwanej (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w G. stanowi art. 69 ust. 1 ustawy Prawo bankowe, zgodnie z którym przez umowę kredytu bank zobowiązuje się oddać do dyspozycji kredytobiorcy na czas oznaczony w umowie kwotę środków pieniężnych z przeznaczeniem na ustalony cel, a kredytobiorca zobowiązuje się do korzystania z niej na warunkach określonych w umowie, zwrotu kwoty wykorzystanego kredytu wraz z odsetkami w oznaczonych terminach spłaty oraz zapłaty prowizji od udzielonego kredytu. Z kolei, podstawę odpowiedzialności pozwanych K. W. i M. W., stanowił przepis art. 876 kc, zgodnie z którym przez umowę poręczenia poręczyciel zobowiązuje się względem wierzyciela wykonać zobowiązanie na wypadek, gdyby dłużnik zobowiązania nie wykonał.

W ocenie Sądu na uwzględnienie nie zasługiwał żaden z zarzutów podniesionych przez pozwanych w sprzeciwach od nakazu zapłaty. Co do zarzutu dotyczącego braku umocowania do zawarcia umowy kredytowej i umowy poręczenia przez osoby, które podpisały umowę w imieniu powoda, to należy wskazać, że powód przedłożył do akt sprawy odpis pełnomocnictwa z dnia 30 stycznia 2015r. udzielonego K. B. i W. C. przez osoby upoważnione do reprezentacji banku. Zakres pełnomocnictwa obejmował m.in. podpisywanie umów kredytowych, a także umów dotyczących zabezpieczenia zaangażowania banku łącznie z drugą upoważnioną osobą. Na marginesie należy zauważyć, że zgodnie

ze stanowiskiem judykatury jeżeli umowa jest dotknięta sankcją przewidzianą w art. 103 § 1 i 2 kc, kontrahent osoby, w której imieniu umowa została zawarta, może powołać się na nieważność umowy dopiero po odmowie jej potwierdzenia przez tę osobę lub dopiero po bezskutecznym upływie terminu wyznaczonego do potwierdzenia umowy (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 1997r., II CKN 431/97, L., wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 2 lutego 2018r., I ACa 1835/16, L.). Zatem, nawet, gdyby powód nie przedstawił pełnomocnictw, to strona pozwana nie mogłaby skutecznie powoływać się na zarzuty wynikające z przepisu art. 103 kc, gdyż nie wykazała, że wyznaczyła powodowi termin do potwierdzenia umowy. Nadto, zwrócić należy uwagę, że kredytobiorca przystąpił do wykonywania umowy, a nawet spłacił część kredytu, co oznacza, że wcześniej nie kwestionował skuteczności zawarcia umowy.

Bez znaczenia pozostawał zarzut dotyczący braku podpisu na dokumencie uruchomienia kredytu. Samo uruchomienie kredytu jest czynnością techniczną i nie wpływa na ważność zobowiązania, zaś w świetle przedstawionych dokumentów, w tym wyciągów z rachunku bankowego kredytu, nie budzi żadnych wątpliwości, że kredyt został faktycznie wypłacony kredytobiorcy. Dodatkowo, skoro pozwany wcześniej spłacił część zobowiązania, to musiał mieć świadomość zwrotu przekazanej mu wcześniej sumy pieniężnej. W przeciwnym razie zachowanie pozwanego należałoby uznać za zupełnie nieracjonalne.

Za nieuzasadniony należało także uznać zarzut dotyczący niewykazania przez powodowy bank istnienia zadłużenia pozwalającego na rozwiązanie umowy. Pozwani zakwestionowali wartość dowodową przedłożonych dokumentów, w szczególności wyciągu z rachunku bankowego oraz harmonogramu spłaty, wskazując, że nie zostały podpisane i poświadczone za zgodność z oryginałem. Jak wskazuje się w orzecznictwie niepodpisane wydruki komputerowe, jakimi są wyciągi z rachunków bankowych i zestawienia operacji na tych rachunkach, mogą stanowić dowód w rozumieniu art. 309 kpc (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 9 września 2016 r., V CSK 13/16, L.). Zatem, wbrew temu, co podnosi strona pozwana, wymienione dokumenty nie są pozbawione mocy dowodowej. Nadto, nie wykazano, aby wskazane dokumenty zostały w jakikolwiek sposób zmanipulowane. Strona pozwana nie wykazała także, że ww. dokumenty zostały sporządzone w sposób nierzetelny i nie uwzględniono w nich dokonanych przez kredytobiorcę wpłat.

Sąd nie dopatrył się również żadnych nieprawidłowości przy rozwiązaniu umowy kredytowej. Strona powodowa przedłożyła odpis oświadczenia o wypowiedzeniu umowy wraz z dowodami ich doręczenia zarówno kredytobiorcy, jak i poręczycielom. W świetle powyższego nie budzi wątpliwości, że oświadczenie powoda zostało pozwanym rzeczywiście doręczone i mogli oni zapoznać się z jego treścią. Nadto, bank wykazał, że zostały dochowane wszelkie wymogi określone w przepisach Prawa bankowego pozwalające na wypowiedzenie umowy. Na podstawie zaferowanego materiału dowodowego w postaci wyciągu z rachunku bankowego oraz dokumentów rozliczeniowych można stwierdzić, że na dzień wypowiedzenia umowy zaległość z tytułu kapitału kredytu wynosiła 8.257,47 zł, podczas gdy wysokość raty kredytu wynosiła niespełna 2.000 zł. Bez wątpienia zatem zadłużenie przekraczało równowartość dwóch rat kredytu, co było podstawą do rozwiązania umowy w drodze jednostronnego oświadczenia woli. Nadto, wypowiedzenie zostało poprzedzone wezwaniem kredytobiorcy i obojga poręczycieli do spłaty zadłużenia w terminie 14 dni roboczych pod rygorem wypowiedzenia umowy. W związku z powyższym należało uznać, że umowa uległa rozwiązaniu z upływem 30 – dniowego terminu wypowiedzenia.

Strona powodowa wykazała również wysokość dochodzonego roszczenia. W niniejszej sprawie, poza wyciągiem z ksiąg banku, powód złożył dość bogatą dokumentację przedstawiającą w sposób szczegółowy jak kształtowało się zadłużenie z tytułu kredytu na przestrzeni okresu od dnia 26 listopada 2015r. do dnia 22 sierpnia 2019r. w postaci wyciągu z rachunku bankowego dedykowanego spłacie kredytu, czy też historii naliczania odsetek oraz opłat, kosztów i prowizji. Strona pozwana – poza ogólnymi zarzutami dotyczącymi charakteru przedłożonych dokumentów – nie podniosła w odniesieniu do powyższych dokumentów żadnych zarzutów merytorycznych odnoszących się do przedstawionego przez powoda wyliczenia zadłużenia. Jednocześnie, strona pozwana nie złożyła żadnych dowodów, które pozwalałyby zakwestionować przedstawione przez powoda rozliczenie, w szczególności nie przedstawiła dowodów wpłaty, nieuwzględnionych przez powodowy bank przy wyliczaniu wysokości zadłużenia. Przy uwzględnieniu zapisów umowy przedstawione przez powoda wyliczenie kapitału, należnych odsetek oraz kosztów nie budzi żadnych wątpliwości.

W związku z powyższym należało uznać, że wyciąg z ksiąg bankowych w powiązaniu z pozostałymi dowodami, przy jednoczesnym braku jakichkolwiek dowodów przeciwnych, pozwala na wyprowadzenie jednoznacznych ustaleń faktycznych co do wysokości dochodzonej pozewem wierzytelności. Odnosząc się do poszczególnych należności, w oparciu o przedstawione dowody wskazać należy, iż po uwzględnieniu dokonywanych uprzednio wpłat do spłaty pozostał kapitał kredytu w kwocie 53.890,41 zł. Stosownie do § 5 umowy w okresie obowiązywania umowy kredytowej bankowi przysługiwało prawo do naliczania odsetek umownych (kapitałowych) w wysokości zmiennej, stanowiącej sumę marży banku i stawki referencyjnej 12M WIBOR. Przedstawione wyliczenie odsetek kapitałowych zawarte w dokumencie „wydruk naliczania odsetek” nie budzi wątpliwości Sądu. Powód naliczał odsetki jedynie w okresie obowiązywania umowy (tj. do upływu okresu wypowiedzenia), w wysokości wskazanej w umowie, nieprzekraczającej odsetek maksymalnych. Należna powodowi kwota odsetek kapitałowych za okres od 8 czerwca 2018r. do 2 stycznia 2019r. wynosiła łącznie 2.380,93 zł. Do akt sprawy powód załączył także szczegółowe wyliczenie odsetek za opóźnienie. Dochodzona przez bank kwota odsetek za opóźnienie została wyliczona od należności przeterminowanych obejmujących nieuiszczone raty kredytu przy uwzględnieniu terminów płatności poszczególnych rat, a następnie od całości przeterminowanego kapitału od dnia następnego po upływie okresu wypowiedzenia (określonego przez powoda na 2 stycznia 2019r.) do dnia 20 czerwca 2019r. (tj. dnia poprzedzającego dzień wystawienia wyciągu z ksiąg banku). Przedmiotowa kwota została określona na 2.812 zł. Sąd nie dopatrywał się żadnych nieprawidłowości w tym zakresie. Powód zdołał również wykazać zasadność obciążenia pozwanych kosztami opłat i prowizji, a także wykazał wysokość poniesionych kosztów. Podstawę do naliczania kosztów stanowił § 6 umowy, gdzie, wskazano, że w przypadku niewykonania zobowiązań przez kredytobiorcę bank ma prawo pobrać opłaty i prowizje określone w Tabeli Opłat i Prowizji. Wysokość poszczególnych opłat i prowizji została wykazana za pomocą dowodu w postaci Tabeli Opłat i Prowizji. Przedmiotowy wzorzec umowny wiązał dłużnika, stosownie do § 6 ust. 2-5 umowy kredytowej. Z przedstawionego zestawienia kosztów wynika, że na tę część zadłużenia składają się: opłaty za monit za niespełnienie obrotów (2 x 200 zł), wezwania do zapłaty (4 x 30 zł), inspekcje terenowe (2 x 300 zł), wezwania do dostarczenia dokumentów dotyczących sytuacji finansowej (200 zł). Wysokość naliczonych opłat odpowiada stawkom określonym w Tabeli Opłat i Prowizji. Nadto, samo uprawnienie banku do pobierania ww. opłat i ich wysokość nie była kwestionowana przez pozwaną, a zważywszy, iż umowa kredytowa została zawarta pomiędzy przedsiębiorcami i nie miały do niej zastosowania przepisy ustawy o kredycie konsumenckim, a także przepisy dotyczące abuzywności to Sąd nie znalazł podstaw do ingerencji z urzędu w powyższym zakresie.

W związku z powyższym, na podstawie art. 69 Prawa bankowego oraz art. 876 kc w zw. z art. 481 kc zasądził od pozwanych solidarnie na rzecz powoda kwotę 60.396,07 zł oraz dalsze odsetki umowne w wysokości czterokrotności stopy lombardowej Narodowego Banku Polskiego, lecz nie wyższej niż odsetki maksymalne za opóźnienie, od kwoty 53.890,41 zł za okres od dnia następnego pod dniu wystawienia wyciągu tj. od dnia 21 czerwca 2019 r. do dnia zapłaty.

Wyjaśnić należy, iż zgodnie z art. 881 kc w braku odmiennego zastrzeżenia poręczyciel jest odpowiedzialny jak współdłużnik solidarny.

Strona oznaczona jako powód w wyroku wstąpiła do postępowań cywilnych z udziałem banku udzielającego kredytu w jego miejsce, zgodnie z treścią pkt 4. decyzji Bankowego Funduszu Gwarancyjnego z dnia 30 grudnia 2020 r. ((...).720.2.2019, (...).720.8.2019, (...).720.9.2019, (...).720.4.2019). W sprawie nie zachodziły taksatywnie wymienione w decyzji wyłączenia.

Koszty procesu:

O kosztach procesu orzeczono jak w punkcie II. sentencji na mocy art. 98 kpc. Na zasądzone na rzecz wygrywającego powoda koszty składa się: opłata sądowa od pozwu (3.020 zł), opłata za czynności radcy prawnego w stawce minimalnej (5.400 zł, § 2 pkt 6 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, ze zm.) oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa (17 zł).